

मकवानपुरबाट प्रकाशित लोकप्रिय 'क' वर्गको पत्रिका

साझाकुरा

राष्ट्रिय दैनिक

www.sajhakaranews.com

कर्मचारी आवश्यकता

यस मकवानपुर सहकारी अस्पतालभित्र रहेको सक्षम औषधी पसल र अग्रिम औषधी पसलका लागि निम्न अनुसारको कर्मचारी आवश्यकता परेको हुँदा सम्पर्क राख्नुहोला ।
D Pharma - २ जना
B Pharma - २ जना
तसबब: आपसी सम्बन्धारीमा निर्धारण गरिनेछ ।
सक्षम औषधी पसल / अग्रिम औषधी पसल
 मकवानपुर सहकारी अस्पताल
 हेटौडा-१, सम्पर्क नं.: ९८५५०७४९००, ९८५४१२७००९

असारे विकासको झल्को दिने प्रदेशको कानून निर्माण शैली

साझाकुरा संवाददाता

हेटौडा, २२ वैशाख / बागमती प्रदेश अर्थात् विकासको चुचकाको अन्त्य भएर पनि प्रदेशवासीले अनुभूति गर्नेगरी सुजातात्मक काम गर्न नसकेको देखिन्छ । वडा तहबाट नभई सकिने विकास निर्माणका योजनाहरूमा मात्र प्रदेश सरकारको ध्यान गएका कारण चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को ९ महिनामा पूर्वीगत खर्च जम्मावन्दीमा १५ प्रतिशत भएको छ । अघारै विकास गर्न उठी पुरानै पारा बागमती प्रदेशले पनि निरन्तरता चिको कुरा चैत मसान्तसम्मको बजेट खर्चेर पुष्टि गर्दा । समय छुट्टैले चुपचाप बसेर र असार लाग्नेपछि हलारहालामा अस्तव्यस्त गरिकले बजेट खर्च गर्ने प्रवृत्ति पुनर्जाति भएको देखिन्छ । जसका कारण असारे विकासले ब्यापक अप्ठ्यारो बढाएको मात्र नभई कमको गुणस्तरमा पनि इजा आएको छ । आवश्यकताअनुसार कानून निर्माण गर्ने र सर्वसाधारणले अनुभूति गर्नेगरी प्रदेशको रचनात्मक र सुजातात्मक अर्थतन्त्रमा प्रदेश सरकार अग्रिम देखिन्छ ।

बागमती प्रदेशमा आवश्यक कानून निर्माण हुन नसक्दा नीतिगत तहमा बेथिति मिलाउनेदिखि विकास निर्माणका गतिविधिमा समेत धक्का लाग्दै आइरहेको छ । दोस्रो कर्मकालमा बागमती प्रदेश सरकारले एन निर्माणलाई भन्दा अघिदेखि जारीलाई प्राथमिकतामा राखेको पाइएको छ । निर्वाचनमा मुख्यमन्त्री रामेन्द्रप्रसाद पाण्डेले सल्लेख गर्नु अघिदेखि जारी गरेका थिए । नेपालको संविधानले प्रदेशसभा स्वरिदेको अवस्थामा बजेट अन्वय अवस्थामा तत्काल केली गर्न आवश्यक गर्यो । प्रदेश मन्त्रीपरिषदका सिफारिसमा प्रदेश प्रमुखले अध्यादेश जारी गर्नसक्ने व्यवस्था छ । तर प्रदेश सरकारको कार्यविभाजन अन्वय गरेर नै अधिकांश अध्यादेश जारी गर्दै आएको थियो ।

प्रदेश सरकारले प्रदेशसभामा विधेयको सद्दा अध्यादेश अन्वय गरेर प्रदेशसभालाई छुलेर अध्यादेश ल्याएको भन्दा प्रदेशसभा बैठक र सर्वजनिक सभा प्रवेश सर कारको विरुद्ध हुँदै आएको छ । गत दुई वर्षमा प्रदेश सरकारले १० वटा अध्यादेश जारी गरेको छ । २०७८ र २०७९ को चैत मसान्तसम्ममा प्रदेशसभामा पिन अघारै विकासको शैलीमा सत्ता सञ्चालनकले विवहार देखिइरहेका छन् । जसको उदाहरण बागमती प्रदेशसभामाको पहिलो कार्यकालको अन्तिम दुई वर्षमाई मात्रै हेरे पनि पुग्छ । गत ४ महिनामा प्रदेशसभा निर्वाचनबाट नयाँ तारा दोस्रो कार्यकालको सरकार गठन भएर सञ्चालन भइरहेको छ । वर्तमान सत्ता सञ्चालनकले दोस्रो कार्यकालकै दोहोरिनुकले असारे विकासको झल्को कानून निर्माणमा नदेखिएपना भन्न सकिन्छ । तर, दोस्रो कार्यकालका सत्ता सञ्चालनकले कानून जस्तो संवेदनशील विषयलाई आवश्यकता भन्दा पनि स्वार्थपरक ढंगबाट अगाडि बढाएको पाइन्छ ।

जारी भएको छ । पाँचवटा अध्यादेशमा प्रदेश सभा परिषद (पहिलो संसोधन) अध्यादेश २०७८, स्थानीय सेवा (गठन तथा सञ्चालन) अध्यादेश २०७८, प्रदेश निजामती सेवा अध्यादेश २०७८, विपणन सिफारिस तथा सम्मान र पदकसम्बन्धी (पहिलो संसोधन) अध्यादेश २०७८ र भवन भण्डारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (पहिलो संसोधन) अध्यादेश २०७८ रहेका छन् ।

यो अवधिमा अघि तथा त्रियमावली गरी ११ वटा, विपणनमावली एउटा तथा निर्देशिका, कर्मचारी र मापदण्ड गरी २५ वटा बनेकोमा तीमध्ये चारवटा संसोधन भएका छन् । साथै सोही वर्ष बागमती प्रदेश सरकारको कार्यविभाजन निर्णयमावली, २०७८ को अनुसूचीमा तीर पटक हेरफेर गरिएको थियो । २०७८ मा जारी पाँचवटा अध्यादेशमध्ये चारवटा अध्यादेश निष्क्रिय भएको थियो । विपणन सिफारिस तथा सम्मान र पदकसम्बन्धी एन, २०७९ लाई संसोधन गर्न बनेको अध्यादेशलाई प्रतिस्थापन गर्न ल्याइएको विधेयक मात्र प्रदेशसभामा पारित भएको थियो ।

अध्यादेश खारेज गर्नसक्ने व्यवस्था संविधानमा गरिएको छ । निष्क्रिय वा खारेज नभएका वा प्रतिस्थापन गर्न विधेयक नल्याइपना प्रदेशसभामाको बै ठक बसेको ६० दिनपछि स्वतः निष्क्रिय हुने संविधानमा व्यवस्था छ । यही सरकारले जारी गरेको मदन भण्डारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान एन, २०७९ लाई संसोधन गर्न बनेको अध्यादेशलाई प्रतिस्थापन गर्न विधेयक ल्याइएर पनि उक्त अध्यादेशभरि अदालतमा विवादाधीन रहेकले अर्दे प्रदेशसभामा छुलफल अगाडि बढाइएको थिएन । प्रेश युवा परिषद एन, २०७९ लाई संसोधन गर्न बनेको अध्यादेशलाई प्रतिस्थापन गर्न ल्याइएको विधेयक संविधानमाथि पठाइएर पनि समय पर्यन्त नभएका कारण प्रदेशसभामा संविधानमाथि चर्काको विधेयक जारी भएपछि बसेको प्रदेशसभामा बैठकमा पेश गर्ने र प्रदेशसभाले स्वीकार नगरेमा स्वतः निष्क्रिय हुने वा प्रदेश प्रमुखबाट

कानून निर्माण जस्तो संवेदनशील विषयमा पिन अघारै विकासको शैलीमा सत्ता सञ्चालनकले विवहार देखिइरहेका छन् । जसको उदाहरण बागमती प्रदेशसभामाको पहिलो कार्यकालको अन्तिम दुई वर्षमाई मात्रै हेरे पनि पुग्छ । गत ४ महिनामा प्रदेशसभा निर्वाचनबाट नयाँ तारा दोस्रो कार्यकालको सरकार गठन भएर सञ्चालन भइरहेको छ । वर्तमान सत्ता सञ्चालनकले दोस्रो कार्यकालकै दोहोरिनुकले असारे विकासको झल्को कानून निर्माणमा नदेखिएपना भन्न सकिन्छ । तर, दोस्रो कार्यकालका सत्ता सञ्चालनकले कानून जस्तो संवेदनशील विषयलाई आवश्यकता भन्दा पनि स्वार्थपरक ढंगबाट अगाडि बढाएको पाइन्छ ।

मन्त्रालयका अनुसार २०७९ सालमा अध्यादेश जारी, सालबसाली एन तथा प्रदेशसभामा पारित संसोधनसहितको एन गरी १५ वटा कानून निर्माण भएको छ । जसको सालबसाली एन विनियोजन एन, २०७९ र प्रदेश आर्थिक एन, २०७९ गरी दुईवटा तथा बाप चारवटा एन बनेको छ । २०७९ वैशाखदेखि चैत मसान्तसम्ममा अध्यादेश जारी, प्रदेश अनुसन्धान व्युरो एन, २०७९, स्थानीय सेवा (गठन तथा सञ्चालन) एन, २०७९ र प्रदेश सेवा निजामती एन, २०७९ बनेर कार्यान्वयनमा आएको हो । विपणन सिफारिस तथा सम्मान र पदकसम्बन्धी (पहिलो संसोधन) एन, २०७९ प्रदेश विपण

न्यायका अनुसार २०७९ सालमा अध्यादेश जारी, सालबसाली एन र प्रदेशसभामा पारित संसोधनसहितको एन गरी १५ वटा कानून निर्माण भएको छ । जसको सालबसाली एन विनियोजन एन, २०७९ र प्रदेश आर्थिक एन, २०७९ गरी दुईवटा तथा बाप चारवटा एन बनेको छ । २०७९ वैशाखदेखि चैत मसान्तसम्ममा अध्यादेश जारी, प्रदेश अनुसन्धान व्युरो एन, २०७९, स्थानीय सेवा (गठन तथा सञ्चालन) एन, २०७९ र प्रदेश सेवा निजामती एन, २०७९ बनेर कार्यान्वयनमा आएको हो । विपणन सिफारिस तथा सम्मान र पदकसम्बन्धी (पहिलो संसोधन) एन, २०७९ प्रदेश विपण

न्यायका अनुसार २०७९ सालमा अध्यादेश जारी, सालबसाली एन र प्रदेशसभामा पारित संसोधनसहितको एन गरी १५ वटा कानून निर्माण भएको छ । जसको सालबसाली एन विनियोजन एन, २०७९ र प्रदेश आर्थिक एन, २०७९ गरी दुईवटा तथा बाप चारवटा एन बनेको छ । २०७९ वैशाखदेखि चैत मसान्तसम्ममा अध्यादेश जारी, प्रदेश अनुसन्धान व्युरो एन, २०७९, स्थानीय सेवा (गठन तथा सञ्चालन) एन, २०७९ र प्रदेश सेवा निजामती एन, २०७९ बनेर कार्यान्वयनमा आएको हो । विपणन सिफारिस तथा सम्मान र पदकसम्बन्धी (पहिलो संसोधन) एन, २०७९ प्रदेश विपण

न्यायका अनुसार २०७९ सालमा अध्यादेश जारी, सालबसाली एन र प्रदेशसभामा पारित संसोधनसहितको एन गरी १५ वटा कानून निर्माण भएको छ । जसको सालबसाली एन विनियोजन एन, २०७९ र प्रदेश आर्थिक एन, २०७९ गरी दुईवटा तथा बाप चारवटा एन बनेको छ । २०७९ वैशाखदेखि चैत मसान्तसम्ममा अध्यादेश जारी, प्रदेश अनुसन्धान व्युरो एन, २०७९, स्थानीय सेवा (गठन तथा सञ्चालन) एन, २०७९ र प्रदेश सेवा निजामती एन, २०७९ बनेर कार्यान्वयनमा आएको हो । विपणन सिफारिस तथा सम्मान र पदकसम्बन्धी (पहिलो संसोधन) एन, २०७९ प्रदेश विपण

न्यायका अनुसार २०७९ सालमा अध्यादेश जारी, सालबसाली एन र प्रदेशसभामा पारित संसोधनसहितको एन गरी १५ वटा कानून निर्माण भएको छ । जसको सालबसाली एन विनियोजन एन, २०७९ र प्रदेश आर्थिक एन, २०७९ गरी दुईवटा तथा बाप चारवटा एन बनेको छ । २०७९ वैशाखदेखि चैत मसान्तसम्ममा अध्यादेश जारी, प्रदेश अनुसन्धान व्युरो एन, २०७९, स्थानीय सेवा (गठन तथा सञ्चालन) एन, २०७९ र प्रदेश सेवा निजामती एन, २०७९ बनेर कार्यान्वयनमा आएको हो । विपणन सिफारिस तथा सम्मान र पदकसम्बन्धी (पहिलो संसोधन) एन, २०७९ प्रदेश विपण

न्यायका अनुसार २०७९ सालमा अध्यादेश जारी, सालबसाली एन र प्रदेशसभामा पारित संसोधनसहितको एन गरी १५ वटा कानून निर्माण भएको छ । जसको सालबसाली एन विनियोजन एन, २०७९ र प्रदेश आर्थिक एन, २०७९ गरी दुईवटा तथा बाप चारवटा एन बनेको छ । २०७९ वैशाखदेखि चैत मसान्तसम्ममा अध्यादेश जारी, प्रदेश अनुसन्धान व्युरो एन, २०७९, स्थानीय सेवा (गठन तथा सञ्चालन) एन, २०७९ र प्रदेश सेवा निजामती एन, २०७९ बनेर कार्यान्वयनमा आएको हो । विपणन सिफारिस तथा सम्मान र पदकसम्बन्धी (पहिलो संसोधन) एन, २०७९ प्रदेश विपण

न्यायका अनुसार २०७९ सालमा अध्यादेश जारी, सालबसाली एन र प्रदेशसभामा पारित संसोधनसहितको एन गरी १५ वटा कानून निर्माण भएको छ । जसको सालबसाली एन विनियोजन एन, २०७९ र प्रदेश आर्थिक एन, २०७९ गरी दुईवटा तथा बाप चारवटा एन बनेको छ । २०७९ वैशाखदेखि चैत मसान्तसम्ममा अध्यादेश जारी, प्रदेश अनुसन्धान व्युरो एन, २०७९, स्थानीय सेवा (गठन तथा सञ्चालन) एन, २०७९ र प्रदेश सेवा निजामती एन, २०७९ बनेर कार्यान्वयनमा आएको हो । विपणन सिफारिस तथा सम्मान र पदकसम्बन्धी (पहिलो संसोधन) एन, २०७९ प्रदेश विपण

सम्पूर्ण ब्राण्डका गाडी एक ठाउँमा सम्पूर्ण सेवासहित

कार वास मित्र/बाहिर वाइरिड मर्मत A/C मर्मत तथा ज्याँस रिफिलिड सेन्सरसम्बन्धी समस्या कम्प्युटरबाट जाँचिने डेन्ट, पेन्ट, प्लाष्टिक/ज्याँस/इलेक्ट्रिक बेलिडक टायर ब्यालेन्स, पन्चर र फेर्ने काम मेशिनबाट इन्जिनसम्बन्धी सबै काम

Himalayan Motors Pvt.Ltd.
 हेटौडा, चौकीटोल, सम्पर्क नं.: ०५७-५९०३३३

केदारनाथ सुनचाँदी पसल

हेटौडा-१०, बसपार्क रोड

यहाँ सुनचाँदीको गारुहना पाउनको साथै अर्डर बमोजिम तयार पनि गरिन्छ र राशी अनुसारको फेधार पाउनको साथै सुनचाँदी खरिद बिक्री पनि गरिन्छ ।

प्र. राहुल सुनार
 मो.नं. ९८४५३०८१०, ९८०८२०३२५५

पुरानो नायायणी यातायात कम्पनी प्रा.लि.द्वारा संचालित बस सेवा खुसीको खबर ! खुसीको खबर !! खुसीको खबर !!!

गान्धु महाभवावहरुलाई खुसीको खबर !

२०८० वैशाख २ देखि

- हेटौडाबाट टिगन हुँदै काठमाडौं गंगाबु बसपार्कसम्म दैनिक बिहान ७ बजे
- गंगाबु बसपार्क काठमाडौंबाट हेटौडासम्म दैनिक बिहान ६:३० बजे
- कलकतीबाट टिगन हुँदै हेटौडासम्म दैनिक बिहान ६:४५ बजे
- काठमाडौं सातढोबाटोबाट हेटौडासम्म दैनिक बिहान ७ बजे

सम्पर्क: ०५७-५२९८८८, ८८५५०६७६५५, ८८५५०७१६२५, ८८४५०७६७६३

घडेरीहरु बिक्रीमा

जिल्ला : मकवानपुर
 हेटौडा उपमहानगरपालिका
 वाड नं. १

मुकुन्द कार्की: ९८५१०८९६३४, ९८०१०९८८६९

हेटौडा अस्पताल, HETMJA Hospital, Hetauda Model Hospital, मकौल चकलार्ज, Hetauda Water

सय पृष्ठमा प्रकाशित साहित्य बहिरकका सामग्रीहरू विभिन्न वेबसाइट, सामाजिक सञ्जाल तथा एजेन्सीहरूबाट साभार गरिएका हुन् ।

facebook twitter Google विज्ञान/प्रविधि

आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्सका जन्मदाताले गुगल छाडे

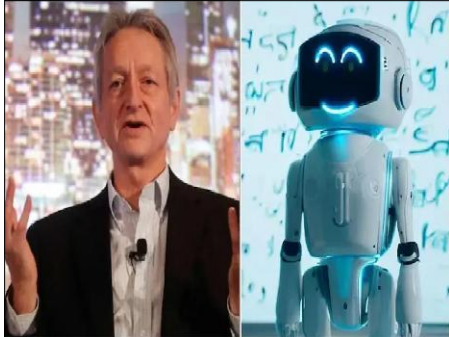
जेफ्री हिन्टनको नाम सपनाईले सार्दे सुन्नुभएको छ होला । बाल्यमा अहिलेको प्रविधि जगतमा सर्वाधिक चर्चाको विषय बनेरहेको आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स प्रविधिकका जनक मानिन्छु हिन्टन ।

आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्सको दुनियाँमा उनको नामको निकै चर्चा हुने गर्दछ । तिनै ५५ वर्षीय हिन्टनले गुगल कम्पनीबाट राजीनामा दिएका विषय पनि अहिले चर्चाको विषय बनेको छ ।

हिन्टनले केवल गुगलबाट राजीनामा दिएर मात्र चर्चा कमाएका होइनन् । आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्सका बारेमा केही गृहय कुरा पनि उनले गरेका छन् । उनले आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्सका केही खतराहरूका बारेमा सचेत गराएका छन् ।

गुगलबाट राजीनामा दिँदै हिन्टनले आफ्नो कामप्रति परचक्रात पनि व्यक्त गरेका छन् । उनले एआई च्याटबटका विषयमा केही डरलाग्दा खतराहरूको बारेमा पनि चर्चा गरेका छन् । उनले भनेका छन् - जसिम मैले भन सक्छु कि हालसम्म आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स मानिसभन्दा धेरै बुझिमान छैन । तर मलाई के लाग्छ भने हिँडे नै यो हामीभन्दा बुझिमान हुनेछ ।

विज्ञान/प्रविधि अडफाइनर ?
डाक्टर हिन्टनले गरेको हि प लीनग तथा न्यूल नेटवर्क विषयको अनुसन्धानले नै आजको लोकोपिय आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स प्रणालीको विकास सम्भव भएको हो । च्याट जिप्टीबल्ला नोकीपिय एआई च्याटबट सम्मको मार्ग हिन्टनले नै पुरा गराएका थिए । उनले एक अन्तर्वार्तामा भनेका छन् कि च्याटबटले हिँडे नै मानिसको मस्तिष्कमा भने जानकारीको

सारलाई पार गर्नेछ । उनले भनेका छन्- अहिले हामी च्याट जिप्टी ४ जस्ता चिज देखिरहेका छौं, जो सामान्य ज्ञानको मामिलामा कुनै सामान्य मानिसलाई माय सुबाउन सक्दछन् । यद्यपि यो तर्कको मामिलामा जतिसारी उरुडफुट छैन तसोपि यसले सामान्य तर्क भने परिवर्तित गरेको छ । यसको प्रतिको दरलाई हेर्दा के विषयसम्म गर्न सकिन्छ भने यो प्रविधि तिर रूपमा अझै उन्नत हुनेछ । त्यसैले हामीले यसको बारेमा चिन्ता गर्नु आवश्यक छ ।
उर के कुराको ?
न्युचोक टाइम्समा प्रकाशित रिपोर्ट अनुसार डाक्टर हिन्टनले खराब कर्ताहरूको

बारेमा चर्चा गरेका छन् जसले खराब कामका लागि एआईको प्रयोग गर्दछन् । कुनैदिन केही खराब व्यक्तिने आफ्नो लक्ष्य सिर्जना गर्न थमता रोबोटलाई दियो भने के होला भने चिन्ता उनको छ ।
भविष्यमा आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स रोबोटहरूले आफूलाई अझै धेरै शक्तिशाली बनाउने उन लक्ष्य आफै सेट गर्न सक्नेछन् । उनका अनुसार् डिजिटल विज्ञानमा एउटै चिजका धेरै कपीहरू बनाउन सकिने र ती सबैले एउटै समयमा फरक फरक कुरा सिक्न सक्ने भएको हुनाले च्याटबटले कुनै एक मानिस भन्दा धेरै कुरा जान्नेछ ।

यौन/जीवनशैली

यौन सम्बन्धमा महिलाको रुचि कम

यौन सम्बन्धका बेला पुरुष जति सक्रिय हुन्छन्, महिलाहरू त्यति हुँदैनन् । धेरैजसो महिला निष्क्रियजती हुने गर्दछन् । के उनीहरूमा यौन चाहना कम भएको हो ? के उनीहरू यौनमा उदासिन छन् ? स्वभाविक रूपमा विज्ञासा उद्वेग ।

एक अध्ययनमा भनिएको छ, पुरुषको तुलनामा महिलाहरू यौन सम्बन्ध बनाउने कुराले उदास रहन्छन् । यौनमा उनीहरू किन उदासिन हुन्छन् ? त्यसमा अनेक कारण हुनसक्छ । उनीहरूको शारीरिक फलम् प्रजनन समस्या, मानसिकता, उमेर, परिस्थिति अदिले महिलाई यौन सम्बन्धमा रुचि घटाउने गर्दछ । यहाँ महिलाको यौन सम्बन्धमा रुचि कम हुने केही कारणहरूको चर्चा गरिन्छ ।

सम्बन्ध विधिपरिवर्तित

महिलामा यौन इच्छा त्यसकारण पनि कम हुँदै जान्छ कि, जब उनीहरूको सम्बन्धमा चिसोपन आउन थाल्छ । दम्पतीबीचको सम्बन्ध सुमधुर छैन । प्रेमिल छैन । फ्रैकगडा, मनमुटाव, भनापन भडुरहन्छ भने त्यसले महिलाको यौन जीवनमा सोभो प्रभाव पार्छ । आफ्ना पार्टनरसँग उनीहरू आवागमनकसले जति टाढिँडा जान्छ, महिलाको यौन इच्छामा पनि ह्रास आउन थाल्छ । यसका साथै पार्टनरको यौन समस्या, भावनात्मक सन्तुष्टि नभिलनु र बच्चाको जन्म पनि यसको कारण हुनसक्छ ।

पारिवारिक चापसय भार

अरब र हामीकहाँ महिलाहरू घरधन्दाको काममा बढी व्यस्त हुन्छन् । विवाह गरेपछि उनीहरूलाई घर परिवार सभारले अभिभारा दिइन्छ । खाना पकाउने, सजाउने, नानी स्याउने, सुत्पाफाउने धुने, घर सफा गर्ने, किनमेल गर्नेजस्ता अनगिन्ती कामको भार उनीहरूको काँधमा थमाइन्छ । अफ अहिले धेरै महिला कामकाजी छन् । उनीहरूले आफ्नो पैसा व्यवसाय पनि सभारनुपर्ने, अर्कोतिर घरधन्दाको काम पनि भ्याउनुपर्ने दोहोरो भूमिका निवार्न गर्नुपर्ने हुन्छ । यसरी कामको चापले उनीहरूमा यौन चाहना घट्दै जान्छ । दिनभरको कामले थकित हुन्छन् । राति शरीरले विश्राम माग्छ । अन्य समय पार्टनरसँग अन्तराँग पल विताउने फुर्सद र अनकृता हुँदैन । यसले गर्दा पनि महिलामा यौन चाहना कम हुन्छ ।

घरायसी शारील

घरमा सातु-ससुरा, देवर-देवरमी, छोराछोरी हुन्छन् । उनीहरूको आँखा छलेर

अन्तराँग पल साटोने अनुकूलता मिल्दैन । अफ बालबच्चा भइसकेको अवस्थामा त महिलाहरूको भूमिका थप बढ्नु थाल्छ । बालबच्चा हुकाँउने, स्याहाने कुरामा उनीहरू केन्द्रित हुन्छन् । रति छोराछोरी स्याहानुपर्ने, सुत्पाउनुपर्ने जस्ता अतिरिक्त जिम्मेवारी आझाएछ । यस्तो महिलाहरू महिलाहरू उन्मुक्त ढंगले यौन क्रियामा सहभागी हुँदैनन् । पुरुषको तुलनामा उनीहरू बढी लजाउने स्वभावका हुन्छन् । उनीहरू स्वतन्त्र एक्म एकात्मता जति सुल्झ्नु, त्यति खुल्ला सव्देनन् । यसले पनि उनीहरूको यौन जीवनमा प्रभाव पार्छ ।

प्रजनन स्वास्थ्यको कारण

महिलाहरूको प्रजनन अंग निकै संवेदनशील हुन्छ । मासिक श्राव, गर्भाधान, प्रसूतीजस्ता अनेक चरणबाट उनीहरू गुञ्जनुपर्ने हुन्छ । यस क्रममा उनीहरूको प्रजनन अंगमा कतिपय संक्रणमा हुनसक्छ । कतिपय समयमा आउन सक्छ । यसरी प्रजनन अंगमा देखापर्ने समस्याले पनि उनीहरूको यौन रुचिमा असर गर्छ ।

टेस्टोरोनको स्तर

महिलामा टेस्टोरोनको स्तर २० वर्षको अवस्थामा बढी हुन्छ र त्यसपछि क्रमशः कम हुँदै जान्छ । यसले गर्दा पनि महिलामा यौन इच्छा कम हुन्छ ।

मेडिकल समस्या

महिलाहरू यौनमा अनुदार एक्म

उदभिन हुँदै गएका छन् भने त्यसमा अरु पनि कारण हुनसक्छ । जसो कि, उनीहरू तनावग्रस्त हुनसक्छन् । उनीहरूमा थाइराइडको समस्या हुनसक्छ । एनिभिया व मधुमेहले पनि त्यस क्रियामको समस्या आउन सक्छ ।

गर्भापरीरोग चर्ककी

महिलाको यौन जीवनमा प्रभाव पार्ने अर्को तत्व हो, गर्भापरीरोग चर्ककी । अनिच्छित गर्भ रोक्नका लागि सेवन गरिने यस्ता चर्ककीले उनीहरूमा यौनप्रतिको रुचि कम गराउँछ ।

बाल्यकालको खराब थार

कतिपय महिलाहरू बाल्यकालमा यौन उत्पीडन भेलेका हुन्छन् । बाल्यकाल वा किशोरावस्थामा उनीहरूले भेलेने यदी पीडाबले पनि उनीहरूमा यौन रुचि घट्न थाल्छ । उनीहरू जसै यौन सम्बन्धका लागि तयार हुन्छन्, विगतको पीडादायक क्षणको यादले उनीहरूलाई फरकाइदिन्छ ।

बढो उमेर

महिलाहरूमा उमेर बढ्दै गएपछि एण्डोजनको स्तर कम हुन्छ । यसले गर्दा पनि उनीहरूमा यौन रुचि घट्न थाल्छ । यसका साथै हर्मोन्सको असन्तुलन वा शरीरमा न्युट्रिसिग हर्मोन्सको कमीले महिलामा यौन इच्छा कम हुन्छ ।

साहित्य

कविता

फलानो

सुरज पराजुली

इनस्वा, सुनसरी,

भङ्याहा, रिसाहा र छुट्ट बोलो भएको छ लोभ, कुटिल, अल्छी र खोक्रो छ फलानो खसम छ महिलाहरू प्रति उसका विचारहरू घाँट्या छन् यौल चुहाउँछन् स्वाभेले भरिपूर्ण छ व्यवहार दुनिया भरिका मान्छेको कुरा कट्टै निंदा बाँदै हिँड्छ सबैले आफ्नो माव आफ्नो निताउन आफ्नो प्रशंसामा शब्दहरू बर्चिउनु भन्छ आफन्तहरूलाई अपराधी बनाउँछ दुःखका हरेक कुरामा डह गर्छ, मुसुरिन्छ आँसुक छुट्टिन भन्छ र भगवानहरूलाई सराफ संक-सोक भन्ने छिरेर, आफ्नो मालिकको बैरो बन्छ जातोर छोड्ने घन्की दिन्छ आफूलाई सबैभन्दा अधिक प्रभावित गर्न तिमिन्छ फलानो फटहा छ

धुत छ, नाटक गर्न माहेर छ दाहा किटेर, बजाउँछ अरूका उपलब्धमा ताली फिसा होन्छ नबन्की हाँसो अपशब्दको शब्दकोश सभ्य उसैले लेखेको होला आरो छ, सवैसंग केहि न केहि आरा गर्छ बायाभालाई रक्षा जस्तो व्यवहार देखाउँछ शीर्वातिसंग पनि सुशी छैन साथीहरूलाई आपत्ता साथ दिँदैन, उन्टै आरोग लगाउँछ अवसरवादी, घमण्डी र स्वाधीको छुटेकी प्रेमीहरूलाई चरित्रीजन भन्दै हिँड्छ अरूले बोलेका हरेक कुरा फुटा पुन, निरालंघ हुनु सोच्छ विभेद गर्दिन भन्छ, विभेदकारी सत्ता लडाउछ भन्छ, सौधिक कानिकारी मासुसह डकारेर, सार र तिलसुख आराम छाड्छ पैसाव लागी मरिहते गर्छ, सिक्कहैन आध्यत्मिक विचारहरू पीछे तर मनमा शान्ति छैन जिनको सुन्दरता देखाउँछ, आमहत्या बारे सोच्छ संकलनी हुँ, इमान्दार हुँ, देशप्रेमी हुँ, असल छोरा/सोरो हुँ प्रकृष्टिमी हुँ, मिहिनेती हुँ,.... आदी... आदी भन्ना तर

त्यसको ठिक उल्टो सोच्नुहोस् कुनै/केहि कुरामा सुशी छैन उ सन्तोष छैन उसलाई फलानो घाँट्या छ म फलानो हुँ तपाईं फलानो हो

मेरी छोरीले लेखे इतिहासमा

उमा शर्मा

हालमा कलम हुनेहरूले इतिहास लेखे इतिहासमा आफ्ना कथहरू लेखे कथाहरूमा आफ्नै गथाहरू लेखे लेखुपर्ने धेरै लेखे अनि लेखे पनि धेरै लेखेनन् ।

अबको पल्लो मेरी छोरीको, उ नयाँ समाज बनाउछु भन्ने अनि उ नयाँ इतिहास लेख्छु भन्ने निलेका केही सच्याउछु भन्ने जिन्दहरूको मान हैन अब विज्ञानिहरूको पनि इतिहास लेख्छु भन्ने ।

मेरी छोरीले लेखे इतिहासमा, अनि फरक लेखिन्छ बुढामाको सुटि देवताका कलेपुत्रीबाट हैन देवीहरूको गर्भबाट भएको हुने छ ।

उसले लेखे इतिहासमा, आफुले धारण गरेको गर्भमा अब कुनैहरू लजिजत हुने छैनन् अनि कसैहरू खोलाका बगाइने छैनन् उनीहरू बर्ब गर्ने छुन् आफ्नो मातृत्वमा ।

मेरी छोरीले लेखे इतिहासमा, सहधमी गाथारीहरू आँबामा पढी बोल्ने छैनन् अथो धुरापाठको आँबा अब सञ्चय हैन गाथारीहरू आफै बन्ने छन् ।

मेरी छोरीले लेखे इतिहासमा दुट्ट दुरासन जिन्मने छैनन् जिन्म भने शैपीयमा कुट्टि लाग्ने छैनन् अपवाद कडाहरू जिन्म भने शैपीयको अस्मिता बजाउन मासुमी कुम्भ हैन धनुर्धर अर्जुन उदने छन् गदधर भीम अधि सनेछन् सबै सत्कार भए भने मेरी छोरीले लेखे इतिहासमा शैपीयहरू आफै सुँडा लिएर अधि बढेने छन् ।

कविता

हामी

संयोग बस्याल

कास्की पोखरा

हामी ठुस गनाउँछौ किन भने पलेर बढ्यौ तस हापो पेट फुल्यो नि बेल्नुजस्तै बाएर टनै घुस छोड्यौ फुल कहाँ चुहिन्छ कसरी पाहन पत्तो पनि हाँसे काण्डहरू बजासरीमा विक्क्यौ अहो फन्फनी ।।

हामीबाट लुटेर आज यसले थपेछ आफ्नो तला हेछौ टपाल परेर टाँट मनुवा लुटेरहरूको कला

हामीले पनि कम्पकण गुरुको पठ्यौ ठूलै आशिष बुझा देश सुतीरुथ्यौ बहराँकै फुवाँ फुवाँ गरी मानिस ।।

गाला,हात,शरीर चाउरिसक्यो हेने उज्यालो सुक्यो माथि शोभायिनासले तर यहाँ कन्ये हापो चुस्यो

लुटेरु जसले गएर उनकै गढौ प्रपत्ता कुनो कन्दैनन् तर भ्रष्टच चरगमा य्यू यू नयाँ चुनो ।।

पढ्ने वा नव कसैको समयमा म्यानेज कूँदै कस्यौ प्रेमीको उपहार किर्तन पयाँ लाली गुमायो कस्यौ

पढ्नु जो मनुवा विचार नगरी यो प्रेमको जालमा जाकिन्छु मिराँ मिराँ विरहमा बेकमको तलमा ।

गर्छु भाष्ण चोकमा सुब बढी कुताहरूले पनि टोक्छु गोबर मार्गमा नि महंगा,कुताहरूको पनि

छाती भित्र गडेर गुस्तरहने,के दम्भ पल्लौ भन थाहे हुन कहाँ पुगेर कसरी डलेछु यो जीवन ।

कविता

बाँदर

प्रमास सिमिरे

हेटौडा उ.म.न.पा १७ मकवानपुर

कलोपाटी समारर गर्छ सिद्धान्तका कुरा बाडी लाग दिटो भन्दै उचाल्ने छ सवै भुंरा । चियोई सपना जन्मी मान्छे भैदिन्छु कौर रमितेस सुपार रख गर्दछ बाँदर ।।।।

हान्छु फापड सोफामा महलले सताउछ गर्छु भेला क्यौ चेला अनि अस्तित्व गाँउछ । आनो काम कहाँ गर्थे पाल्छु नोकसवावर मेरो संसार हो भन्दै राजगर्वद बाँदर ।।२।।

मुक्योडो भिर्छु जोगीको दूवै हात फिर्जाउछ विदेशी शीषामा मान्दै मुटो आनो फुकाउँछ । स्वामिन लतारि आगो फोच्छु स्व्य घर सपनाको कुवा छान्दै राज गर्दछ बाँदर ।।३।।

गर्छु भेला सवो सेना एक्को उ बन्छु नागरक रामको भक्त हुँ भन्दै चोर्छु ते हुन्छु पावक । यही बाँदरले गर्दा भनापुँ भयो घर आफै भन्मी तिपथी भै राज गर्द छ बाँदर ।।४।।

बैरे लुक्को नीति आँबा चिन्नेर पास भो अर्कैले सुन्दरी लय्ता देडुको उडिवास हो । यस्तो बाँदरको होना आँबोती बै कता तिर नेता कै सानले आज राख गर्द छ बाँदर ।।५।।

कविता

बाँकी जीवन यसै गरी बिताउँछु

प्रा. डा. मोहन प्रसाद जोशी

म तिमी गैँ गुनगुनाउँछु गाएर धेरै आनन्द पाउँछु म तिमी कस्रमा फिर्तन आउँछु पढेर सवै थकाइ भेटाउँछु

म मनमा तिमीो ध्यान लगाउँछु मनम भएर शान्ति पाउँछु

म तिमी चरणमा पर्न आउँछु समर्पित भई आफै हराउँछु

म मनमने तिमीो पूजा लगाउँछु फूल भई आफैलाई चडाउँछु

म बेसा पनि तिमीलाई नै पाउँछु अनेकताको भाव त्यसरी भेटाउँछु

म बाँकी जीवन यसै गरी बिताउँछु तिमीबाट आर, तिमीमै बिलाउँछु

